

Rev. R. Rogan 12-23-9
St. Cyril Church
62 St. Mark's Place
New York, N.Y. 10003

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Denver, Indianapolis, Florida, Phoenix, Ely, Pueblo, Rock Springs

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY MORNING, MARCH 24, 1977

LETO LXXIX. — Vol. LXXIX

NO. 46

Kancler Schmidt za dobre odnose z ZDA

Kljub sedanjim trenjem med Washingtonom in Bonnem pričakuje Schmidt nadaljevanje prijateljskih odnosov z ZDA.

BONN, ZRN. — Kancler Helmut Schmidt se ne počuti več tako trdnega in samozavestnega, odkar je bila vladna večina v parlamentu pri volitvah lani oktobra močno zmanjšana. Doma mora previdno voziti, če ne hoče zapeljati na čeri.

Tudi v zunanji politiki je kancler previdnejši s svojimi izjavami. Ko so se pojavila javna trenja med ZDA in Zvezno republiko Nemčijo v pogledu pozitivne gospodarstva, v pogledu dobav jedrskih elektrarn v Braziliji in v pogledu novega tanka, ki ga je razvila Zahodna Nemčija in upala, da ga bo sprejela tudi ameriška vojska, je kancler smatral za potrebno, da izrazi zaupanje v dobre odnose z ZDA kljub sedanjim "motnjam".

Zahodna Nemčija ne mara pospešiti rasti gospodarstva, k čemur jo pozivajo ZDA, ker noče povečati inflacije. To ji je uspelo omejiti na letno raven 4% pri 5% brezposelnosti, ko sta te v vseh ostalih gospodarsko razvitih državah dosti večji.

ZDA se trudijo za omejitve izvoza jedrske tehnologije in zato nasprotujejo nemški dobavitelji za predelavo jedrskega goriva v Braziliji, dokler se ta ne obveže, da ne bo prešla v gradbeno jedrskega razstreliva. V Bonn se temu ameriškem stališču upirajo, ker se boje, da bi izgubili brazilsko naročilo, vredno okoli 5 milijonov dolarjev.

Nizozemska vlada je odstopila

HAAG, Niz. — Vlada leve sredine je po skoraj štirih letih v torku odstopila, ko se stranke v vladni koaliciji niso mogle zediniti o delitvi zemlje, oziroma odškodnini za njo.

Predsednik vlade Jopp den Uyl, vodnik delavske stranke, je izročil svoj odstop kraljici Julijani, ko je odstopilo 6 ministrov k ršča nsko-demokratske stranke. V teku dveh mesecev so predvidene nove parlamentarne volitve.

Vremenski prerok

Delno oblačno in hladno. Najvišja temperatura okoli 37 F (3 C).

Novi grobovi

John Rozman
V torku je umrl v Greenlawn negovališču 88 let stari John Rozman, vdovec po lani avgusta umrli ženi Anni, roj. Zupančič, oče Mrs. John Reber in Edwarda, pok. Johna in pok. Anne, 4-krat stari oče, 2-krat prastari oče, brat pok. Franka, pok. Anthonyja, Josepha, Mary Pecek, Antoinette Urbanic in pok. Alice Yerak. Pokojnik je bil doma v Mirni peči v Sloveniji, do upokojitve pred leti zaposlen pri Marquette Metal Co. Bil je član KSKJ št. 25 in Društva Najsv. Imena pri Mariji Vnebovzeti. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. jutri, v petek ob 8.30, v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30, nato na Kalvarijo.

Okoličani pariškega letališča proti poletom letala Concord v New York

PARIZ, Fr. — Okoličani letališča De Gaulle pri glavnem mestu Francije pozivajo v poseben pismu Port Authority državnega New Yorka in New Jerseyja, naj ne izda dovoljenja za pristajanje letal Concorde na letališču Kennedy "v dober zglede".

"Najprej morate vedeti, da bodo kljub drugačnim trditvam Air France in British Airways štirje dnevni poleti Concorde letala predstavljali veliko povečanje hrupa v New Yorku," pravi pismo okoličanov letališča De Gaulle pri Parizu in nato nadaljuje:

"Kjer živimo mi, je pet tedenskih poletov v zadnjih dveh letih huda nejevolja ljudi, ki živijo do 15 milj daleč okoli letališča... letala Concorde je najhujše nejevolje na svetu."

Poraba energije raste

WASHINGTON, D.C. — Lani je poraba energijskih virov porasla za 4,9% nad ono leta 1975 kljub vsem pozivom k varčevanju. Delež olja je bil večji kot prej in je dosegel 47,2% celotne porabe energijskih virov. V preteklem decembru smo ga porabili dnevno kar 20 milijonov sodov in od tega več kot polovico uvozili.

Pri takem stanju je več kot jasno vsakomur, da je treba odločitvi ukrepov, če naj oskrbo virov energije spravimo v nekak red in omejimo odvisnost od tujine v sedanjem nevarnem obsegu.

CARTERJEV NAČRT ZA MIR NA SREDNJEM VZHODU RAZBURIL ARABCE IN IZRAEL

Predsednik ZDA Jimmy Carter je zagovornik odprte politike, kar pa prenekastrim v državnem tajništvu, pa tudi v Kongresu in javnosti ni všeč. Sodijo namreč, da bo odprta politika povzročila nove težave in rešitev spora na Srednjem vzhodu preje zavlekla, kot pospešila.

Obe strani, Izrael in Arabci, so tekoma let zavzeli trda stališča v sporu in se z njih ne marajo umakniti niti za las, četudi govorijo o povečani prožnosti svojih stališč. Predsednik Jimmy Carter se je po vsem sodeč odločil to goje te nasprotujočih si stališč zmanjšati, ko je v okviru svoje odprte mednarodne politike začel razpravljati o Srednjem vzhodu.

Javno je podprl stališče Izraela do "branljivih" meja,

Sovjeti snubijo novo vladno večino Indije

Sovjetska zveza je vzdrževala dobre odnose z Indijo pod vladno Indiro Gandhi, sedaj se je začela približevati novi, ki je potisnila Indiro Gandhi z oblasti.

NEW DELHI, Ind. — Vlada Indiro Gandhi, prijateljice Sovjetske zveze, je pri volitvah propadla; kongresna stranka je dobila komaj eno tretjino poslanskih mest v novem parlamentu, ko jih je imela v prejšnjem dve tretjini. Kremelj, ki je doslej tesno sodeloval z Indiro Gandhi, je sedaj začel njej obračati hrbet in se bližati novi vladi.

Sovjetsko časopisje je ves čas vneto podpiralo Kongresno stranko in njeno vodnico Indiro Gandhi, sedaj jo začelo kritizirati in trditi, da je pri volitvah propadla, ker je zavračala sodelovanje s Komunistično partijo. Doslej ni bilo slišati, da bi se kaj takega godilo, ne v New Delhiju in ne v Moskvi.

Stranka Janata, ki je pri volitvah pretekli teden dobila 269 poslancev od skupno 542 in ji torej do absolutne večine v parlamentu manjkajo le štirje, se je izjavila za resnično nevrščnost in ne za naklonjenost Moskvi, kot jo e očitno kazala dosedanja vlada. Vodnik stranke Janata je izjavil, da bo sprememba v vodstvu Indije razveselila Zahod.

Za novega predsednika indijske vlade je bil določen na temelju sporazuma Morarji R. Desai, predsednik stranke Janata.

Francija bo dala zadnji koloniji v Afriki svobodo

PARIZ, Fr. — Vlada je objavila, da bo ozemlje Afarov in Isov, nekdanja Francoska Somalija, postalo s 27. junijem letos neodvisna država.

Formalno bo o tem ljudsko glasovanje zvezano s splošnimi volitvami 8. maja 1977.

Ozemlje je posebej pomembno za Abesinijo, ker vodi preko njega edina železnica v glavno mesto Abesinije Adis Abebo. Ta je zato tudi v skrbeh, da ne bo to ozemlje prišlo pod nadzor ali celo odvisnost Somalije, ki bi na ta način lahko Abesiniji vsak čas zaprla železniški promet z Džibutijem ob Rdečem morju.

Podgorny v Afriki

DAR ES SALAAM, Tanz. — Predsednik Sovjetske zveze Nikolaj Podgorny je prišel pretekli tork sem na uradni obisk in na razgovore s tanzanijskimi vodniki. Smoter obiska Podgornega je okrepiti sovjetski vpliv v črni Afriki in ga razširiti s podpiranjem boja črnske večine za prevzem vlade v Rodeziji in kasneje tudi v Južno-afriški republiki.

Nikolaj Podgorny se bo po razgovorih s predsednikom Tanzanije Juliusom Nyererem podal še v Mozambik, ki je že sedaj v dobrih stikih z Moskvo, saj se je proglasil za socialistično državo, pa še v Zambijo, ki je povezana z Zahodom in svobodnim družbenim in gospodarskim redom.

Vse navedene tri države v Rodeziji podpirajo boj črne večine za prevzem vlade, ki je v rokah bele manjšine.

Owen pojde v Afriko

Britanski zunanji minister bo skušal obnoviti pogajanja o Rodeziji.

LONDON, Vel. Brit. — David Owen, ki je nasledil umrlega A. Croslanda v zunanjem ministrstvu, je napovedal, da pojde za Veliko noč v južno Afriko, kjer bo skušal spraviti pogajanja o bodočnosti Rodezije z mrtve točke. Ta so običajna pred božičem, ko je bilo odloženo zasedanje konference v švicarski Zenevi.

Prekinjene razgovore je skušal spraviti zopet v tek predsednik konference v Zenevi poslanik Velike Britanije Ivor Richard pri Združenih narodih. Obiskal je Rodezijo in njene črne sosede, da bi našel rešitve za spore in različna stališča. Kljub njegovim izrazom upanja ni opravil nič, vse je obtičalo.

David Owen se zaveda, da je črni večini v Rodeziji treba pomagati do prevzema oblasti v državi, če naj bo končana sedanja gverilska vojna v njej in preprečena njena razširitev. Za pot v južno Afriko se je odločil po razgovorih z državnim tajnikom Cyrusom Vancem tekom njegovega obiska v družbi predsednika vlade Jamesa Callaghana v Washingtonu.

AMERIŠKA DOMOVINA je vaš list, podpirajte ga!

CARTER NI PRIPRAVLJEN POPUŠČATI BREŽNJEVU

Predsednik ZDA Jimmy Carter je odločen nadaljevati svoje podpiranje človekovih pravic po vsem svetu, tudi v Sovjetski zvezi in njenih satelitih, pa naj bo to Brežnjev prav ali ne.

WASHINGTON, D.C. — Govor sovjetskega vodnika Leonida I. Brežnjeva je povzročil precej skrbi in negotovosti v delu ameriške in druge zahodne javnosti, zlasti liberalni krogi, ki so vedno vneti zagovorniki sovjetskih stališč, so v skrbeh zaradi trenj, ki so nastala v zadnjih tednih med Moskvo in Washingtonom, ko predsednik ZDA vztrajno in dosledno nastopa v podporo človekovih pravic tudi v Sovjetski zvezi in satelitskih državah. Brežnjev je v svojem govoru v ponedeljek dejal, da si ob nadaljevanju te politike Carterja "ni mogoče misliti" rednih odnosov med ZDA in ZSSR.

Predsednik Jimmy Carter se teh besedi sovjetskega vodnika ni ustrašil, odločil je svoje zavzemanje za spoštovanje človekovih pravic nadaljevati, ker je zanj to temeljno stališče svobodne ameriške družbe. Prepričan je, da to njegovo zavzemanje ne bo imelo večjega vpliva, če sploh kakšnega, na pogajanja o omejitvi jedrskega strateškega orožja med ZDA in ZSSR.

"Nekateri ljudje so zaskrbljeni vselej, kadar Brežnjev kihne," je baje dejal predsednik Carter o svojih kritikih na zajtrku s kongresnimi vodniki pretekli tork, kot je to razkril sen. Alan Cranston, demokrat iz Kalifornije.

Bela hiša in državno tajništvo se pripravljata na pot državnega tajnika Cyrusa Vancea v Sovjetsko zvezo koncem tedna. Sovjetski vodnik je dejal, da čakajo na ta obisk, da bodo videli, kaj Amerikanec prinaša. Ta

Te vesti so razburile, naravnost zaprepastile Arabce in jih je Bela hiša zato označila za "izmišljene". To summa pri Arabcih ni odstranilo, ni pa tudi pomirilo Izraelcev. Jimmy Carter je govoril o dvojni meji Izraela, stvarni meji suverene države Izrael, ki bi se naj v glavnem držala meja izpred junija 1967, ter "branljive meje", ki bi naj jamčila varnost Izraela. Četudi Carter ni rekel nič točnega, razlagajo nekateri njegove besede tako, da je pripravljen sprejeti izraelske vojaške-obrambne položaje ob reki Jordan. Arabci seveda tak "kompromis" odločno zavračajo.

Veliko vznemirjenje v Izraelu je zbudila Carterjeva izjava, da imajo Palestinci pravico do "domovine". V Izraelu so videli v tem sprejem zahteve Palestinske osvobodilne organizacije po lastni državi v Palestini. Enako so to izjavo razlagali Palestinci in jo seveda pozdravili. Zadnje dni se širijo iz vladnih krogov v Washingtonu glasovi, da Carter s svojo "domovino" za Palestince ni mislil na posebno Arabsko palestinsko državo, ampak na del Palestine, ki je nekaj pripadal Jordaniji in bi naj zopet bil s to povezan.

Iz Clevelanda in okolice

Asesment—
Jutri je 25. dan v mesecu, ko večina društvenih tajnikov in tajnic pobira društveni assesment. Vsak društvenik in društvenica naj se prizadeva, da ima v redu svoje društvene zadeve.

Postna večerja—
Očetovski klub fare sv. Vida zopet vabi na okusno postno večerjo rib in rakcev jutri od petih popolane do sedmih večer v farnem avditoriju pri Sv. Vidu.

Premalo denarja—
Mestni šolski odbor je prišel do zaključka, da nima dovolj denarja za vzdrževanje vseh dosedanjih šol. Odločil se je pet šol zapreti in odpustiti od 250 do 300 učnih moči s prihodnjim šolskim letom. V šolski proračun je vključenih 15,7 milijonov dolarjev za izvajanje prvega dela šolske integracije odrejene po zveznem sodišču.

Novo ime
St. Clair Recreation Center v naši naselbini je dobil s sklepom mestnega sveta na predlog Roberta Novaka, zastopnika 23. varde, novo ime — Edward Kovacic Recreation Center. Pokojni Edward Kovacic je dolga leta zastopal 23. vardo v mestnem svetu in bil preje nekaj let tudi upravnik kopalnice, ki je bilo kasneje izpopolnjeno v St. Clair Recreation Center. Med clevelandskimi Slovenci, posebno v senklerski naselbini je bil Edward Kovacic splošno spoštovan in priljubljen, ker je bil vedno pripravljen svojim rojakom pomagati in za nje posredovati pri oblasteh, kjer je imel dobre osebne zveze in velik ugled. Robert Novak zasluži priznanje in pohvalo, da se je zavzel za javno priznanje pokojnemu Ediju Kovaciu.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Predstavniki dom je z 217:205 odklonil predlog, ki bi dovoljeval gradbenim delavcem piketiranje celotne gradnje v času štrajka. Delavske unije se že dolgo ženejo za sprejem takega zakona. Lani je sličen predlog, izglasovan v Kongresu predsednik Ford vetiral.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Carter je večeraj po prejemu poročila posebne delegacije, ki je pod vodstvom L. Woodcocka bila pretekli teden v Hanoiu in Vientianu ter iskala podatke o v indokitajski vojni pogrešanih Amerikancih, objavil, da bodo ZDA obnovile pogajanja z Vietnamom o vzpostavi rednih diplomatskih odnosov.

LONDON, Vel. Brit. — Vladi Jamesa Callaghana je uspelo dobiti v parlamentu glasovanje o zaupnici, ko se je preje povezala z malo liberalno stranko. Delavska vlada se je s tem rešila in verjetno ne bo razglasila novih volitev do prihodnjega leta.

WASHINGTON, D.C. — Državni tajnik Cyrus Vance je večeraj dejal, da upa na posredovanje Nigerije v republiki Zaire za končanje vdora v pokrajino Šaba (Katango). ZDA so odložile prošnjo Zaira za dodatno pomoč v opremi in orožju, dokler ne vidijo, ali bo Nigeriji uspelo bojevanje končati ali ne.

ISLAMABAD, Pak. — Predsednik vlade Zalfikar Ali Bhutto se prizadeva za pomiritev s političnimi nasprotniki, ki mu očitajo, da je svoji stranki pomagal do zmage pri volitvah 7. marca letos z obsežnimi goljufijami. Demonstracije in izgredi so zahtevali že blizu 100 mrtvih in še več ranjenih, pa še vedno ni miru. Politična

Manj generalov in admiralov
WASHINGTON, D.C. — Nacionalni senatnega pododpora za vojaško osebo sen. Sam Nunn, demokrat iz Georgije, je napovedal zmanjšanje števila generalov in admiralov za 20% tekom prihodnjih petih let. Sedanje število je veliko preko običajnega v mirni dobi.

Potres v Iranu
TEHERAN, Iran. — Najmanj 22 ljudi je bilo mrtvih, 18 pa ranjenih pri potresu v jugozahodnem Iranu ob Perzijskem zalivu. Največ škode je bilo v pristanišču Bandar Abbas. Potres je bil jačine 7 na Richterjevi lestevici.

Huda suša v severni Kitajski
PEKING, LR Kit. — Uradno glasilo Komunistične partije "Ljudski dnevnik" je poročalo o obsežni suši, ki je pritisnila na severno Kitajsko. Posebno je prizadeta pokrajina Šansi.

V boj proti suši in njenim posledicam so vključili 7 milijonov ljud, med njimi tudi vojaštvo. opozicija zahteva razveljavitev volitev. WASHINGTON, D.C. — Predsednik Carter je svojim sodelavcem v Beli hiši povečal plače za 25%. Skupno bo to povisjanje stalo davkoplačevalce letno preko \$400,000.

AMERISKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., holidays, 1st two weeks in July

NABOČNINA:

Združene države:
\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:
\$30.00 na leto; \$15.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$30.00 per year; \$15.00 for 6 months; \$8.50 for 3 months
Friday Edition \$10.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 46 Thurs., March 24, 1977

Skladišče orožja v kalifornijski puščavi

Na severu in severovzhodu Los Angelesa se dvigata dve pogorji: San Gabriel in San Bernardino. Za njima se razteza puščava Mojave, velikansko, tisoče kilometrov obsegajoče ozemlje, ki sega do Nevade in je podobno pokrajini na mesecu. Ceste in veleceste križajo ozemlje, vstran od njih pa ni nič drugega kot pesek in kamenje. Pokrajina je popolnoma nerodovitna in le redko stopi kak človek na njo. Časi, ko so podjetni pustolovci iskali tod zlato in srebro, so že davno minili. Sedaj ozemlje uporabljajo največ za skrivališče različnih stvari, posebno pred oblastmi. Kot se je sedaj pokazalo, je to lanko tudi skrivališče orožja.

Zu najdbo orožja se je treba zahvaliti močnemu puščavskemu vetru, ki stalno piha po planoti in povzroča vročino, ki se pogosto občuti tudi v Los Angelesu.

V tem slučaju je veter odkril globoko v zemlji skrbno zgrajene betonske bunkerje. Ko so jih oblasti odprle, se jim je nudil senzacionalen pogled: orožje v odličnem stanju, deloma povezano, deloma v sodih in zabojih, vsega skupaj nič manj kot 100 centov. To je bil prvi člen verige, v kateri so naslednji členi vedno prekašali senzacionalnost prvih.

V zemljiški knjigi so našli, da pripadajo parcele, na katerih so zgrajeni bunkerji, nekemu 41-letnemu Donaldu G. Wigginsu. On je lastnik železolarne v Pomona (Kalifornija), kakih 70 km vzhodno od Los Angelesa, prebiva pa nedaleč proč v skromni hiši pri svoji materi in njeni družini.

Oblasti so začele Wigginsa nadzorovati in tega niso skrivale. Njemu je to postalo nerodno in je že čez nekaj dni veliko priznal. Nato so preiskali njegovo stanovanje in tovarno in našli na obeh krajih v kletih in celo pod kletmi velike zaloge orožja in pod nekim loputnikom celo en oklopni tovornjak. Nato so aretirali vso družino, kar je 56-letnega očima Wigginsa tako razburilo, da ga je zadela kap in je bil na mestu mrtev. Seveda so potem kopali še dalje na krajih, ki jih je označil Wiggins, vojaške oblasti so pa nato začele sistematično preiskavo. Z letališča "Edwards Air Force" so poslali raziskovalce peš in na konjih, v zraku pa helikopterje, ki so vsok okolico razsvetlili z ultravioletnimi in infrardečimi žarki.

Uspeh raziskav je bil čudovit. Našli so nemške, francoske, angleške, ruske, amerikanske in celo japonske streljane, mine, možnarje, rakete. Zalite v olju so našli bazuke in 25.000 nabojev municije za prebijanje oklepov. Našli so tudi kemikalije za izdelavo strupenih plinov in navodila za njih izdelavo in rabo in tudi posebne zaščitne oblike. Pušk in pištol je bilo na cente; samo municije so odpeleli preko 100 zabojev. Vsega orožja je bilo toliko, da bi lahko moderno opremili ekspedicijski zbor v jačini bataljona.

Kdo je bil za tem podjetjem? Zdi se, da je Wiggins eden poslednjih članov neslavne skupine. Prvi je bil verjetno l. 1970 umrli Wesley Swift, ustanovitelj fundamentalistične cerkve, ki je bil povezan z mnogimi radikalno desničarskimi organizacijami v teh krajih, npr. s "California League Against Communism", "Anglo-Saxon Christian Congregation", "California Ranger" in podobnimi. Swift je bil fanatičen antisemit in sovražnik crncev, kar dokazuje tudi velika množina hujškaske literature, knjig in letakov.

Oblastem se je javil neznanec, ki je pripadal takratnim skupinam in izjavil, da so njegovi sozarotniki računali s tem, da bo Amerika postala komunistična in da se bo takratni predsednik Nixon izkazal za komunistu. Proti tej nevarnosti da so se radikalno desničarske skupine oboroževale.

Strah ima velike oči in prenekateri ljudje so prestrašeni in se boje bodočnosti tudi v naši deželi. V njih je premalo zaupanja v demokratsko miselnost Amerike, močan dvom, da bi oportunitizem, katerega rast in prevladovanje lahko vsak dan opazamo, preotil del ljudi v naši deželi in jih vključil v gibanja, naperjena proti svobodi. Ti in taki ljudje so se povezovali in ustanavljali razne skupine "Vigilantov", ki so se odločile za pripravo na oborožen odpor proti komunističnemu nasilju, katerega nastop so pričakovale v bližnji bodočnosti. Zdi se, da se je ta strah v zadnjih letih nekaj unesel, ko se v naš narod vrača samozavest, ko čutimo večjo trdnost naših demokratskih ustanov, naše svobode, ko smo stopili v tretje stoletje obstoja ZDA.

Odkritje velikih skladišč orožja je morda tudi odgovor na vprašanje, kam gre toliko iz vojaških skladišč pokradenega orožja, ali pa posledica strahu nekaterih ljudi, ki jih skrbi živahno delovanje in organiziranje komunistov v Ameriki.

A. Z.

BESEDA IZ NARODA

Rev. Jože Godina:

Izven Ogrske ni življenja

(Extra Hungariam non est vita, et si est, non est ita.)
Potopis z obiska na Ogrskem.

BADACSONY (Badačony)

Srečanje z ladjo-brodom sredi Tihanijske ožine.

(Nadaljevanje)

ČEZ TIHANY IN VZHODNO PANONJO

Z našim odkritjem Pribinovega in Kočljevega Balatona in Ciril-Metodovih stopinj med razvalinami blatogradske cerkve v močvirju med koprivami, — z doživetjem madžarske čarde s cigani na badačonjskem pobočju, smo obisk balatonske (Blatno jezero) okolice končali. Čez dobro uro se z balatonskega polotoka Tihany in preko tamkajšnje jeberske ožine prepeljemo na vzhodno stran 77 km (48 milj) dolgega ogrskega 'morja' in se poslovimo od te najlepše ogrske pokrajine. Soglašamo, kar pravijo in povsod beremo: "Badačony in Balaton sicer lahko zapustimo, toda pozabimo nikoli."

Vožnja do Tihanya teče ves čas ob vodi. Prometa je komaj kaj. Pokrajina na naši brežni strani je lahno hribovita. Vozimo po nekdanji Mindszentjevi škofiji. Vsi trije smo še pod doživetjem čarde, ciginov, "rjavega meniha" (vino). Frank je postal navdušen za madžarsčino. Kakor v šoli je ponavljal, izgovarjal: Badačony, Balaton, Zalavar (Blatograd), szurke barat (rjavi menih)... Kar dobro mu je šlo. "Gotovo ga prodajajo v boljnih vinarnah tudi v ZDA," je filozofiral. "Vsaj prava madžarska imena si moramo zapomniti..." In že zapazimo na cestni tabli "Tihany". Še tri kilometre v naselbino s tem imenom.

Zgodovinar Kos je mnenja, da je meja med njegovo Slovenijo in severno Slovaško (Moravsko) šla nekako pri Tihanyu. Oj tu dalje še danes zasledimo slovaška imena krajev. Zato se še ustavimo s kratkim opisom tega kraja.

Cesta čez podolgovato sredino polotoka do jezera, kjer o-

stane potem do drugega brega jezera samo še poldrug kilometra (1 milja) vode in dve ladji stalno šivata po vodi semintja in prevažata avtomobile s potniki. Sredi ožine se vedno srečata.

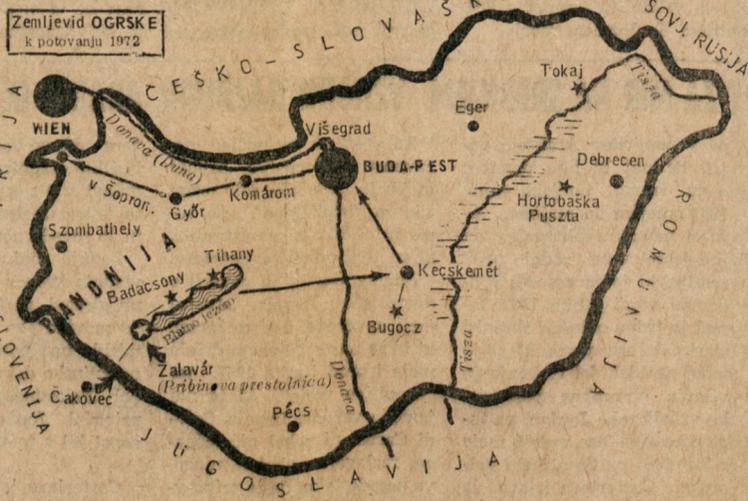
Tihany naj bi bil najbolj bogat kraj z raznimi zanimivostmi na Ogrskem. Tu je bil 1921 ujet zadnji avstrijski cesar Karol. Avstrijski kroni se je 1918 (po prvi svetovni vojni) odpovedal in se preselil v Svico. Čez tri leta je poskusil z mnogimi svojimi privrženci na Ogrskem si pridobiti krono sv. Stefana, s katero je bil kronan, ko je po smrti Franca Jožefa I. leta 1916 postal kralj Ogrske. Začasni poglavar Ogrske Horthy ga je s svojimi revolucionarji na Tihany ujel in izročil szombothelyskemu škofu, odkoder so ga zavzniki internirali na otok Madeira, kjer je 1922 umrl. — Na Tihanyu je ogrski kralj Andrej I. naselil (1055) ruske bazilijanske menihe. V samostanu bivšega benediktinskega samostana v naselbini Tihany hranijo najstarejši literarni dokument ogrskega jezika, to je ustanovna listina bazilijanskega samostana. Pisana je v latinščini. Pisec listine je bil najbrž nekoliko slab v latinščini in je nekatere izraze v latinski listini zapisal kar v domačem ogrskem jeziku. — V bližini dvostolpne bazilike je skalnat kraj, kjer glas sedem ali devetkrat odmeva. — Cela pokrajina otoka je od leta 1952 zaščitena (prva na Ogrskem). Nobene cvetlice odtrgati, nobene vejice odломiti!

Tihany je zelena, nekoliko hribovita pokrajina. Hribočki so ostanke davnih vulkanov. Ko so bruhali, niso bruhali lave, ampak blato, pesek. Odtod še danes več mineralnih zdravilnih vrelcev. Nekdaj je delovalo na polotoku do 10 gejzirskih vročih "vodometov". Na Ogrskem

je nebroj ostankov ognjenikov, ki so izbruhavali pesek, blato. Vremenske sile, viharji, vodovje, so raznašale ta pesek po celi Ogrski (to je sedanjí ravninski Ogrski). Taki geološki nastanki nimajo posebnih zemeljskih dobrin, pač pa mnogo mineralnih zdravilnih vrelcev in kvečjemu rjav premog. Ne samo Tihany, vas Balaton je veliko zdravilišče z mineralno vodo. Tik za polotokom na severni strani je posebno priljubljeno zdravilišče (črevesne, želodčne, srčne bolezni) Balatonfured. Tu so se uspešno zdravili npr. indijski pesnik Rabindranath Tagore in italijanski pesnik Salvatore Quasimodo. V zahvalo sta oba zasadila spominsko drevo v parku. V tem mestecu so del svojega življenja preživeli ogrski politiki in literati, npr. Košut, Kisfaludy (poznamo ga z Badačonyja), Vorošmarthy, pisec nad sto priljubljenih romanov Jokai: Mor...

Tihany je — če ga slovensko ali slovaško slišimo — tih, prijeten kraj za počitek, sprehode, nekoliko kopanja, jahanje (jahalska šola). Od nekdanj je tu znan lov z desiranimi sokoli. Letno imajo tovrstno lovsko prireditev. Na otoku pridelujejo tudi modrikasto sivko (lavandel). Od daleč je podobna ajdi na polju. Iz cvetov stiskajo zdravilno olje, ki ga pa rabijo tudi za primes barvam pri slikanju na porcelanu, da se pri žganju barve ne razležejo.

Ko smo vozili skozi naselbino tam, kjer se vidi s ceste na impozantno baziliko z dvema stolpi in nekdanji benediktinski samostan, sem ob kraju ceste ustavil. Moja dva prijatelja - sopotnika — Dorothy in Frank Mlinar — sta vzorna svetovna popotnika. Pol sveta sta že prepotovala. Udeležila sta se tudi, kakor pravita, vseh mojih zletov z avtobusi po ZDA in Kanadi ter preokoceanskih tur po Evropi preko odlične potniške pisarne Kollander v Clevelandu. Odkar sem na Koroškem (1969), prideta na obisk vsako leto in napravimo vsako leto nekajednevni zlet (kakor sedaj tu opisani). Pravim vzorna potnika. Frank je sam nekajkrat poudaril: po svetu je treba hoditi z odprtimi očmi, potem imaš od tega nekaj. Vsako turistično, posebno zgodovinsko zanimivost hoče od blizu videti, kakor da bi jo hotel potipati, želi pojasniti, fotografira... — Torej sem ju hotel vprašati, ali se naj na Tihanyu za nekaj časa ustavimo ali ne. Modra Dorothy je odločila: "Sinoči smo doživeli v Keszthelyu, kako težko je dobiti prenočišče na Ogrskem brez turističnega urada. Uradi zapirajo zvečer ob šestih. Vizo imamo samo za štiri noči. Rajši čimprej v Kečkemet..." Hvalen sem ji bil, da meni ni bilo treba komandirati. Tudi Frank je zelo soglašal.

Stridnevno potovanje po Ogrski se je pričelo pri Čakovcu (26. VI. 1972). Posebna zanimivost in vrednost je bil obisk zgodovinskih ostankov prestolnice slovenskih vladarjev Panonije, knezov Pribina in Kočlja, v močvirni pokrajini pri Zalavaru. Med koprivami na obširnem močvirju so tudi kakor na otoku dobro ohranjeni talni židovi cerkve. Ker sta sv. brata Ciril in Metod obiskala prestolnico in imela tam pripravniško šolo za nove duhovnike, smo med temi, meter visokimi židovi hodili dobesedno po stopinjah svetih bratov. — Poleg tega in drugih krajev ob Blatnem jezeru (Balaton), smo pa obiskali še tipične madžarske kraje (kakor Bugocz med Tiszom in Donavo) in seveda ponos Madžarov: Budimpešto, zna no pod imenom biser ob Donavi.

Pristajanje na vzhodni obali Tihanijske ožine. (Dorothy in Frank Mlinar.)

Zavozimo k jezeru. Prevozna ladja še čaka. Morda je že polna! Prijazen mlad reditelj nas usmeri poleg že stoječih avtov. Opazi, da sem duhovnik in pride hitro k avtu.

S srečnim obrazom reče: "Jaz tudi študiram v duhovniškem zavodu..." Odgovoril mi je samo že, da se vrata za vstop na ladje vsak sekundo odpro. Rad bi se še kaj razgovoril, toda vrata so se začela odpirati, za nami pa zopet nov voz. Z veselim obrazom nam je še zamahal in zaklical: "Srečno z angeli varuhi! Pozdravite mi Petofijevo želo..." Pokrajina, v katero proti večeru zavozimo med donavo in Tiszom, je rojstna dežela največjega ogrskega pesnika Aleksandra (Sandor) Petofija. O njem povemo še kaj, ko pridemo tja.

Na ladji smo izstopili iz avta. S krova ladje smo imeli prelep razgled na jezero na vse strani. Naprej do Tihanya je plaža na vsem obrežju, ne samo na južni strani. Mogli smo razločiti v daljavi, kako strlijo iz zelene (gozdnate) obale hoteli-nebotičniki, ki uničujejo tisočletno naravno lepoto Balatona. Pa tudi tako je še lepo. Iz Budimpešte

do začetka jezera in še do pristanišča, do katerega plovemo, je zgrajena avtomobilska velecesta z dvojnimi cestničnem. Ob sobotah v določenih urah sta obe cestišči odprti samo k Balatonu, v nedeljo popoldne obe samo v Budimpešto. Budimpešta še hodi za weekend kopat v Balaton.

Sredi naše vodne poti srečamo ladjo, ki je istočasno kot mi s Tihanya, odplula z nasprotne strani proti Tihanyu. In tako šivata noč in dan semintja.

Od Balatona do Donave deželna ni ne hribovita ne ravna. Same njive s koruzo in žitom v daljavi ponekod nekaj kakor gozd. Skoraj do Donave ves čas brez naselja, razen če je tistih nekaj hiš, kjer pridejo skupaj potok Sio (iz Blatnega jezera v Donavo) in dva kanala, naselje Voda je tudi v potoku skoraj čisto stoječa, saj ni nikjer nobenega padca. V malem industrijskem mestu Dunafoldvar potok še vode nismo mogli videti čez Donavo — in smo zapeljali v Petofijevo deželo, slavno ogrsko "Puszto" med Donavo in Tiszom.

(Sledi)

Mladinski pevski zbor bo nastopil

Cleveland, O. — Pevci Mladinskega pevskega zbora na Waterloo Road se prav pridno učijo in vežbajo za pomladansko prireditev 23. in 24. aprila. Uprizorjena bo zabavna šaloigra petjem "Plain and Fancy" in sicer v angleškem jeziku. Prav lepe ste že zdaj vabljeni vsi od blizu in daleč, da v navedenih dneh napolnite dvorano do zadnjega sedeža. S tem boste napravili mladini veselje in ji dali vzpodbudo za nadaljnje učenje.

Ta spevoigra ima veliko priljubljenih melodij, ki jih bodo podali člani stari od 5 do 18 let. Veste, kako bo to lepo videti in slišati 45 otrok v različnih oblekah, ko bodo peli in igrali. Otroci se pridno učijo že od Novega leta, starši pa pripravljajo obleke in oder za nastop. Delamo vsak nekaj, največ pa glavni učitelj g. Thomas Hegler, vodja petja, ga. Alice Cech, spremljevalka na pianu, in ga. Betty Rotar, voditeljica dramatike.

Z lepo udeležbo je poplačan ves trud. Prosimo vas, stari starši, da pripeljete vaše vnuke in vnukinje, da bodo videli, kako se drugi otroci navadijo petja, dramatike in lepih nastopov pred ljudmi. Vas prav lepo vabim, da napolnite dvorano 23. ali 24. aprila. Pričetek v soboto bo ob 2.30 popoldne, v nedeljo pa ob 3.30 popoldne. V nedeljo zvečer bo zabava, dobra večerja in ples kot ponavadi.

Eleanor Riznar (Blejsko Jezero, št. 27)

Oglašujte v AMERISKI DOMOVINI, kupujte pri njenih oglaševalcih!

Marijina legija vabi

CLEVELAND, O. — Vsi aktivni člani Marijine legije so v ljudo vabljeni, da skupno obnove svojo vdanost Mariji, kraljici Legije.

Obnova bo v nedeljo, 27. marca, ob štiri popoldne v cerkvi sv. Cecilije na Kinsman Road št. E. 152, cesti, Cleveland, Ohio. Sv. mašo bo daroval prevzvišeni škof James A. Hickey.

Lepo vabimo vse članstvo, tudi vse farane, da se te skupne obnove udeležijo v čim večjem številu.

Odbor Marijine legije

Večerni tečaj slovenščine v Parmi

V Parmi bo tudi v pomladnem skem tromesečju tečaj slovenščine za začetnike kot za one, ki že nekaj slovenščine znajo. Tečaj bo trajal 9 tednov in bo vsak turek od 7. do 10. zvečer, začne se 28. marcem. Tečaj bo v Parmi High School na 6285 W. 54. St. (blizu Longwood Avenue).

Vpis za pomladni trimeser bo v torek, 22. marca od 7. do 9. zvečer v Parma High School. Za vsa podrobna pojasnila, kličite Ruth Abbott na tel. 844-5801 ali učiteljico Danico Vrtičnik na 251-2117.

Ruth Abbott članica ADZ št. 48

Vesti iz Slovenije

Dražji premog iz Zasavja

Po skoraj dveh letih nesporne menjih cen premoga za široko porabo se je to gorivo v odličnem kom zveznega izršnega sveta dražilo za 15 odstotkov.

Tako stane tona kosovca v Zasavju v prodaji na malo 611,20 dinarjev, kock 585,30 in ojača 517,90 dinarjev.

Škof Hickey se zahvaljuje župniku Pevcu

Reverend Edward Pevec,
Saint Vitus Parish
6019 Glass Avenue,
Cleveland, Ohio

Dragi Father Pevec:

Zelim se Vam lepo zahvaliti za Vašo prijazno obvestilo in za zelo plemenit dar v pomoč slovenskemu bogoslovju za nabavo teoloških učnih knjig.

Odziv Vaših župljanov na to prošnjo je bil nad vse pričakovanje velikodušen. Prosim, da jim v mojem imenu izrazite mojo osebno hvaležnost.

V soboto, 12. marca, odpotujem v Rim, kjer se bom udeležil nekaj zelo važnih sestankov. Ob tisti priložnosti bom osebno oddal izdatno pomoč Slovencev škofije v Clevelandu msgr. Jezerniku.

S prošnjo, da Bog faranom Sv. Vida nakloni posebne blagoslove, in z mojo osebno zahvalo, ostajam Vaš

James A. Hickey,
škof Clevelanda

UREDITEV ŠTUDIJA NA CERKVENIH VISOKIH ŠOLAH

V današnji številki našega lista je objavljeno pismo clevelandskega škofa Jakoba HICKEYJA z dne 7. marca t.l., v katerem se zahvaljuje Rev. Edvardu PEVCU, župniku pri Sv. Vidu v Clevelandu, za dar, katerega so zbrali njegovi župljani za nakup strokovnih učbenikov in revij za SLOVENSKO BOGOSLOVNO SEMENIŠČE V LJUBLJANI. Čeprav je bilo o tem že kratko sporočeno, naj ob dobesedni objavi škofovega zahvalnega pisma vidovskemu župniku in njegovim župljanom prvo poročilo dopolnimo še z novimi obvestili, katera smo o tem še prejeli.

Do nabirne akcije med nami tu v Clevelandu je prišlo po srečanju clevelandskega škofa Jak. Hickeyja s prodekanom ljubljanske teološke fakultete dr. Rafkom VALENCIČEM. Srečala sta se namreč v začetku decembra lanskega leta v Rimu na drugem MEDNARODNEM KONGRESU O UREDITVI ŠTUDIJA NA CERKVENIH FAKULTETAH. Škof Hickey je zastopal na tem kongresu kot najboljši informiran v tej stvari ameriške škofove odnosno ameriške bogoslovne visoke šole, prodekan Valencič pa slovenske škofove odnosno teološko fakulteto v Ljubljani kot najvišji slovenski teološki učni zavod. Srečanje na kongresu obeh je dalo besedo, katere končni sad je bil dar župnije sv. Vida od njenih župljanov omenjenemu najvišjemu zavodu slovenske Cerkve, in temu: ljubezniva škofova pismena zahvala slovenskim vernikom pri Sv. Vidu v Clevelandu.

Drugi mednarodni kongres o ureditvi študija na cerkvenih visokih šolah je trajal deset dni. Udeležilo se ga je 100 delegatov iz 121 centrov za cerkveni študij; med njimi tudi naša dva: škof Hickey in prodekan Valencič. Prvi tak mednarodni kongres je bil 1. 1967, ki je postavil okvirna, temeljna načela za ureditev in delovanje visokih šol rim. katol. Cerkve. Skladno s temi načeli je bila organizirana tudi teološka fakulteta v Ljubljani. Isto se je zgodilo tudi na ameriških katoliških visokih šolah, kakor tudi vsepovsod drugod po svetu, v kolikor je bilo seveda to mogoče.

Po desetih letih je bil sklican drugi kongres, spet v Rimu, na katerem so delegati poročali o skušnjah in spoznanjih, do katerih so prišli pri ravnanju po praksi odn. po načelih, postavljenimi na prvem kongresu. Mnogokaj so dopolnili, v glavnem pa postavili smernice in dali predloge, po katerih bo Kongregacija za katoliški pouk pripravila novo tozadevno konstitucijo. Kongregacija je sprejela vse predloge. Ta mesec, tj. v marcu, pa so se v Rimu sestali člani kongregacije in pristojni kardinali in o predmetu razpravljali. Kakor trdijo, bo nova konstitucija stopila v veljavo že s prihodnjim šolskim letom. Vsekakor pa bodo pri oblikovanju nove konstitucije sodelovali vse delegati drugega mednarodnega kongresa za dokončno ureditev študija na cerkvenih visokih šolah rimske katoliške Cerkve.

J. S.

Uvedba molitve v javnih šolah

Columbus, Ohio — Predmet ponovne uvedbe molitve v javnih šolah je še vedno zelo občutljiva zadeva. O tem bodo zopet razpravljali v obiljski zakonodajni zbornici in mišljenja so že deljena v za in proti.

Državni poslanec Dale Locker je kar pravilno zadel, ko je povedal, kdo preprečuje molitev v javnih šolah: "Čestokrat slišimo, kako je mogla ena oseba ali majhna skupina odstraniti vsako omembo duhovne misli v javnih šolah in celo v javnem delovanju. Mislim, da je že čas, da javnost sliši tudi glas večine."

Organizacija "American Civil Liberties Union" je že napovedala, da bo nasprotovala vsaki zamisli o uvedbi kakršne koli verske meditacije v javnih šolah. Novi tozadevni zakonski predlog bi od učiteljev zahteval, če bo odobren, da nudijo učencem eno minuto časa za skupno meditacijo ali molitev. Ta zakonski predlog se oslanja na zakon v državi Massachusetts in bodo potom tega poskušali doseči, da Vrhovno sodišče pustil odločitev o molitvi pos-

meznim šolam s prostovoljnimi sodelovanjem učencev.

Glavni namen eomonutne verske poglobitve ali molitve pred začetkom dnevnega pouka v javnih šolah je, da bi imeli učenci možnost nekaj trenutkov mirno premišljevat i o nekaj višjem, kot so njih vsakdanje zadeve v šolskem času.

O ponovni uvedbi neke vrste glasne ali tihe molitve za vse učence, primerno za vse veroizpovedi, pred šolskim poukom v javnih šolah, so že razpravljali v več zveznih državah. Velika večina Amerikancev veruje v Boga, dasi pripada različnim veroizpovedim in je dejansko samo neznatna skupina ljudi doslegla, da so vrgli križ in molitev iz javnih šol. Kakor so sejali, tako sedaj žanjejo. Učenci so gospodarji v šolah, učitelji se jih bojijo kaznovati, vse je "svobodno". Statistike o napadih na učitelje v šolah, o škodi po vandalizmu v šolah so naravnost grozljive, če pomislimo, da bo zeti odgovornost v ameriškem domačem in javnem življenju.

Številka je 74

(Misel za postni čas)

Kristus je bil obdolen izdajstva. Izdal je nauk, narod, delal proti svobodi naroda, delal se kralja, vse dobrote, ki jih je delil revnim, bolnim, lačnim, neukim je bilo delo hudiča. Za vse "izdajalsko" delo je bil križan. "Nezmotljivi" vodniki judovskega naroda so si meli roke na Veliki Petek, da so se Kristusa iznebili s pomočjo okupatorja. A vendar so imeli nek strah še pred mrtvim Kristusom. Na Veliko soboto so dobili od okupatorja stražo, ki naj prepreči kako nepredvideno okolnost. Sicer je bil Kristus že pokopan; a vendar so se spomnili Jezusove besede: Tretji dan bom vstal. . . . Vsa iznajdljivost, vsa premetenost in vsi okupatorjevi stražarji niso preprečili vstajenja na veselo Veliko noč.

Številka je 74 . . . morda je še višja številka. Hitlerjanci so umorili 4 slovenske duhovnike, komunisti — sinovi slovenskih staršev — so umorili 70 slovenskih duhovnikov; med temi je bilo 60 duhovnikov iz ljubljanske škofije, ki je imela ca. 400 duhovnikov. A kot judovski voditelji tako tudi komunisti niso mirni, čeprav so duhovniki mrtvi. Strah imajo pred mrtvimi. Če bi bilo komunisti prepričani, da so izvršili dobro delo za svobodo naroda, bi se ne bali nikakih opisovanj o smrti mrtvih duhovnikov. Le kdo bi se upal doma — po tolikih letih, odkar so komunisti zagrebeli pomorne duhovnike — napisati pravo zgodovino o komunistični "pravici", ki je kaznovala "izdajavce-duhovnike", in tudi drugo stran zgodovine: poročilo, mnenje, dejstva onih, ki so poznali življenje in delo umorjenih duhovnikov in vedo, da niso bili nikak izdajavci. Ničde doma ne upa pisati zagovora, obrambo nedolžnih duhovnikov proti lažem komunistične "pravice". Mislim, da moramo mi, ki živimo v pravi svobodi, kjer lahko poveš svoje mnenje, kjer lahko braniš nedolžnega proti lažem, pisati, govoriti, zagovarjati, o ne, katerim so komunistične laži vzele dobro ime. 70 duhovnikov je padlo radi komunistične "pravice" samo zato, ker so bili duhovniki. Kristusa so dolžili izdajstva. Naše prijatelje — duhovnike so komunisti enako dolžili in jih še dolže izdajstva. Stara pesem, ki jo niti komunisti ne verjamejo.

Padel je univerzitetni profesor duhovnik Ehrlich, ko je zapuščal kapelo, kjer je maševal za akademike. Za komuniste je bil izdajavec s svojim svetim življenjem, delom, dobroto do revežev, in velikim vplivom na mladino. Ali se še spomnite, kako so profesorja Ehrlicha sramotili s ponarejeno v komunistični delavnici narejeno fotografijo, kjer so ga kazali v neki vojaški uniformi? Kaj je komunistu laž — da le doseže svoj namen.

Padla sta dva kaplana iz Cerkna — Piščanec in Sluga, obdolžena izdajstva. Menda je pa smrt the dobrih mladih duhovnikov edini slučaj, da so komunisti po dolgi letih priznali, da nista ničesar izdala; da je bil nek komunist, ki je izdal komuniste Nemcem. A nedolžna duhovnika sta s smrtjo plačala "zločin", ki ga nista nikdar zagrešila.

Rad bi šel na grob sošolea iz gimnazije Viktorja Perkana. Pokopaval je mrtvega farana. Kakšno izdajstvo je verski pogreb, naj komunisti povedo. Ko je stal in molil ob grobu, je prišel komunist in ga pri grobu ustrelil. Padel je pod komunistično kroglo, ker je bil duhovnik.

Naj bi kdo napisal daljše poročilo o mučenju mladega duhovnika Toneta Hočevarja, ki so ga komunisti mučili nekje v gozdovih pri Skofljici. Zakaj je moral pasti? Kaj je izdal? Bil je duhovnik in zato je moral pasti.

In stari župnik Oblak v Preski pri Medvodah, kaj je izdal? Komunisti so ga klicali, naj gre previdet nekega bolnega farana. Seveda je verjel. Ko so ga dobili ven iz hiše, so ga ustrelili. Zakaj? Bil je izdajavec, ker je hotel na smrt prevideti bolnika.

V Mirski dolini - okrog St. Ruperta pri Mokronogu je med ljudmi dobro poznana smrt dveh delavnih duhovnikov: župnika Nahtigala in kaplana Cvarka iz St. Ruperta. Morda se bo našel kdaj kak spreobrnjeni komunist, ki je bil priča, kako sta si oba duhovnika kopala svoj grob, predno so ju komunisti med smehom in rezanjem s krampji pobili, pa bo opisal mučeniško smrt teh dveh duhovnikov.

Pri nekaterih moritvah so sodelovale ženske — komunistke, ki so hujski satani kot možki. Menda je bilo ob opisovanju pozniki izdajavci. Ničde doma ne upa pisati zagovora, obrambo nedolžnih duhovnikov proti lažem komunistične "pravice". Mislim, da moramo mi, ki živimo v pravi svobodi, kjer lahko poveš svoje mnenje, kjer lahko braniš nedolžnega proti lažem, pisati, govoriti, zagovarjati, o ne, katerim so komunistične laži vzele dobro ime. 70 duhovnikov je padlo radi komunistične "pravice" samo zato, ker so bili duhovniki. Kristusa so dolžili izdajstva. Naše prijatelje — duhovnike so komunisti enako dolžili in jih še dolže izdajstva. Stara pesem, ki jo niti komunisti ne verjamejo.

Resnica vas bo osvobodila, je zapisano neke v sv. pismu. Naj bo komu vseč ali ne, komunisti kar naprej lažejo; mi v svobodnem svetu moramo pa kar naprej oznanjati resnico o komunistični "svobodi" in se spominjati naših prijateljev duhovnikov, ki so izgubili življenje pod komunistično "pravico" in jih komunisti še vedno blatijo kot izdajavci. Kot je nezmotljivi Hitler izgubil življenje in "nepremagljivo" oblast, kot je veliki "dobri in mogočni" dobrot-

VESTI IZ SLOVENIJE

Člana ansambla Aysenik poškodovana

V silovitem trčenju se je na cesti Mengeš-Duplica hudo ponesrečila pevka ansambla Aysenik Ema Prodnik, laže pa njen mož Albin.

Nesreča se je pripetila na ravnem delu ceste, ko je voznik osebne avtomobila prehitel tovornjak v trenutku, ko mu je nasproti pripeljal Prodnik.

Sodelovanje Tomosa in PTT

Koprski "Tomos" in beograjsko podjetje za PTT promet sta sklenila sporazum o poslovnem sodelovanju. Posel ni majhen, saj morajo samo v Beogradu na vsaki dve leti menjati okoli 2000 motociklov, za celotno jugoslovansko pošto pa znaša to število kar 10.000.

Ob tem bodo v koprskem Tomosu izdelali vozila namenjena posebej za PTT promet.

Razstava jugoslovanskih znamk v Koenu

V prostorih Jugoslovanskega kulturnoinformativnega centra v Koenu so pred kratkim odprli razstavo jugoslovanskih znamk. Razstavili so več starih poštnih redkoski, med drugimi tudi pismo z žigom iz leta 1811.

Nemški filatelisti, ki so ob razstavi imeli tudi svoje letno skupščino, so opozorili na veliko vrednost jugoslovanskih znamk.

Mrtva Savinja

Predstavniki občine in šempeterške ribiške družine so seznanili novinarje, da je krivec pomora rib v Savinji od 24. do 29. decembra lani tovarna spodinjске opreme "Gorenje", oziroma smrtonosna odplaka iz te tovarne.

Tako je poginilo v Savinji vse, kar je bilo živo. Škode je za 5 do 8 milijonov din, Savinja pa bo nekaj let mrtva reka od izliva Pake do Celja.

"Zlata lisica" spet doma

Tri leta se je morala elitna ženska smučarska prireditev zaradi pomanjkanja snega na Po-

nik človeštva Stalin izgubil življenje in bil po lastnih "bratih" označen kot največji moravec, tako bo prej ali slej diktatura komunističnih zločincev padla v prah. Prišel bo čas, ko bo na STADIONU v Ljubljani svobodni narod pel zahvalo Bogu za vse preskušnje in slavlil pomorne mučence. Morda bo med tisto proslavo kak bivši komunist — spreobrnjenec zahvaljeval slovenske mučence za njihove priprošnje, da je našel pot nazaj k Bogu, ki je edini pravi nezmotljivi in večni vladar vesolja in pravični Sodnik človeštva.

Jože Cvelbar

Elanov "Servis" v Celju

Delavnice mizarskega obrata obrtnega gradbenega podjetja "Remont" iz Celja je prevzel Elanov "Servis", v katerem opravljajo vse vrste Elanovih športnih potrebščin, namešajo pa tudi vezi na vse vrste smučaj.

V začetku smučarske sezone so na mesec opremili 700 parov smučaj. Delo opravljajo Remontovi delavci, ki pa so se za ta namen usposobili v Elanu v Begunjah.

Madžari nastopili v Lendavi

Na povabilo skupnosti za kulturo in prosveto v Lendavi in Murski Soboti je gostovala v Pomurju znana folklorna skupina iz Zalaegerszega na Madžarskem.

Brežice prve

Med 59 slovenskimi kraji, ki so se lani prijavili za tekmovanje Najprizadenejši turistični kraj, so v ostri konkurenci za las zmagale Brežice; takoj za njimi so se uvrstile Cerklje na Gorenjskem, tretje mesto pa so si priborile Ziri.

V Sloveniji so umrli

8. marca
V Ljubljani: Franci Kristan, Milan Ciglar, Albert Nučič, Anton Anko, Andrej Oblak, Amalija Masnoglav, roj. Kračkar, Ivana Mejač, roj. Ložar;
V Ajdovščini: Hieronim Hrobat;
V Laškem: Franc Sotlar;
V Rogški Slatini: Ana Gajšek;
V Kopru: Franc Cizej.

9. marca:

V Ljubljani: Anica Sotensek, roj. Pogačnik, Jožko Lauter, bivši lastnik gostilne Činkole, star 83 let; Faneka Svajger (upokojena bančna uradnica v Črnomlju), ing. Edi Grošel; Helena Primožič, roj. Turk;
V Mengšu: Ivan Močnik, 80 let stari izdelovalec vozov;
V Šentjerneju: Marija Kuhelj;
V Podbočju: Marija Horvat;
V Trbovljah: Franc Krenčič;
V Novem mestu: Angelca Lap (gospodinja na kapitlju);

10. marca

V Ljubljani: Franc Sinkovec, Marija Jermol, roj. Tauzes, Vladimir Tinta;
V Celju: Marija Buh;
V Litiji: Vladimir Berdajs;
V Kopru: Jože Volk, Marija Bogataj, roj. Kogelj;
V Domžalah: Niko Terstenjak;
V Trstu: dr. Oton Berce, prof. na Slovenskem učiteljskišči "A. M. Slomšek";
V Mengšu: Janez Stebe.

11. marca

V Ljubljani: Pavel Zore, Ivan Lenč, Ema Marinč, Julija Anžič, roj. Rozman, Stanko Marinčič, Anica Zerovnik, Franc Sinkovec;
V Rogški Slatini: Jože Mecilšek;
V Zg. Logu: Marija Skubic, roj. Božič;
V Hrastju (Kranj): Jože Zupančič;
Na Jesenicah: Antonija Torkar, roj. Golob.

12. marca

V Ljubljani: Minka Logar, roj. Logar, Marija Tanko;
V Portorožu: Bojan Birska;
V Senčurju pri Kranju: Franc Ivanič.

13. marca

V Ljubljani: Ivan Babič, Silva Pičulin (iz Kranja), Stefi Lenassi, Matilda Hoefler, roj. Klemenčič, Alfonz Krenčič;
V Novem mestu: Elizabeta Ovniček, roj. Bukovec;
V Medvodah: Slavka Benedik.

14. marca

V Ljubljani: Nežka Kranjc, Alojzija Bayec, roj. Janežič (p.d. Dubča mama v Igi vasi), Helena Skrabec, Vida Foerster, roj. Gogala; Jožefa Blatnik;
V Litiji: Ludvik Golnar, st. (iz Rakovcev, Tomaž pri Ormožu);
V Celju: Kristina Kenda, roj. Pečovnik, Frančiška Pristovnik, Gustav Gradišar;
V Trbovljah: Marija Korošec;
V Kranju: Marija Dolenc;
V Kamniku: Magda Trobevšek-Kranjc (učiteljica v pokouju).

Slovenska radio oddaja "Pesmi in melodije iz lepe Slovenije", ki sta jo vodila dolga leta na WXEN dr. Milan in ga. Barbara Pavlovič, bo po sedanj prekinitev obnovljena 2. aprila t.l. ob 6. zvečer na postaji WGSB 89.3, lasti Cleveland State University. Oddaja bo predvidoma 6 dni v tednu.

MALI OGLASI

FOR RENT
Three unfurnished rooms with bath on E. 71 St. off St. Clair Ave., garage optional. Call 361-0989. (50)

FOR RENT
THREE ROOMS down for elderly person, Waterloo area. Call 381-7885 (46)

HOUSE FOR SALE
St. Lawrence area, 4-4, newly painted in and out, double garage. Income \$200 per month. Ideal for starter or retirees. Call 341-7345 (48)

V NAJEM
tri sobe spodaj, spredaj na 6608 Bliss Ave. Starejši ali samski imajo prednost. Kličite 361-2786. (47)

GROCERIJSKA TRGOVINA
z zidanim poslopjem je na prodaj v bližini cerkve Marije Vnebovzete v Collinwoodu. Trgovinski prostor spodaj, stanovanje zgoraj. Se lahko rabi za kakršnokoli obrt. Kličite za ogled. Vprašajo za \$36,900.

CENTURY 21
STRUMBLY REALTY 289-8100 (47)

MICRO WAVE OVEN
for sale, 22" wide, 14" long, like new — \$250. "Sharp" make. Call 881-6347 (48)

HISA NAPRODAJ
s štirimi spalnicami, z aluminijem obita, bungalov tipa, dvojnim obito, priključena garaža, polna klet, z rekreacijsko sobo. Dosti posebnosti.

EUCLID
prvikrat naprodaj, tri leta star zidan ranč, s tremi spalnicami, dvojna priključena garaža. Polna klet. V okolici novih domov.

UPSON REALTY UMLA
499 E. 260 St. 731-1070
Odrpto od 9. do 9. (47)

V najem oddajo
Pet sob v 1. nadstropju na St. Clair Avenue in E. 63 St., odrašlim. Kličite 432-1324. (x)

Help Wanted Male
BRIDGEPORT OPERATOR
At least 5 years experience. 58 hours per week. All fringe benefits. Air conditioned shop. Call 382-6081. Ask for Jim. ATLANTIC MFG. INC. 4170 Kuple Rd. South Euclid, O. (47)

PRIJETEN POGLED — Tale posnetek Cole en Barber iz Ashlanda, Ohio, je bil izbran za fotografsko razstavo v Washingtonu, D.C. v letošnjem poletju pod pokroviteljstvom Kodak Co.

Avgust Senoa:

ZLATARJEVO ZLATO

Pekovka Tihodička je pripovedovala Magdi, ki je zopet mirno sedela v svoji kolibi, da njen dragi Nikica zares mesi kruh za ustoličenje. Tudi to je slišala, da bo prihajal ban v mesto na arabskem belcu, čigar griva bo prepletana s suhim zlatom.

Največ opravkov je imela gospa Freyovka. Obletavala je ulice kakor hrezglava muha, brbljala tu, čebljala tam. In povsod polna torba novic!

"Oj draga prijateljica," je začela, ko je ravno zjutraj padla v Safraničkino štacuno, "dobro jutro in dobro zdravje! E, če bi videli parado, ki bo ob tej slavnosti! Vola so že kupili in kruh se tudi že peče. Za puške potrebujejo še deset funtov smodnika. To bo komedija! Bojim se, bogme! Kadar počni ona velika puška, mi zatrepeče srce kakor kraguljček. In pravijo, da bo imel novi ban plašč iz fine svile, na katerem bodo same zvezde."

"A, da!" se je začudila na pol pijana Safranička.

"Klepetec!" je zarobantil mali Safranič, ko je stopil v štacuno.

"O kakšni svili pa čekate? Jaz pravim, da bo imel kozuh iz medvedje kože."

"Moj stari mi je tako povedal," je odvrnila Freyovka. "On je v hiši gospoda bana na vratih zabil nove žblje. In to mi je rekel, da je novi ban črn, visok človek in da zelo rad je pečene ribe."

"A, seveda!" je zmajal mali kramar. "Medvedjo kožo bo imel, vam pravim! In da je visok in črn? Majhen je, plavolas, tako je! Mi mestna gospoda to bolje vemo."

"Toda sliši, Andrija!" je zamrmrala kramarica. "Botra Freyovka bo vendar to natančneje vedela. Njen stari je vse slišal, ko je zabijal žblje. Ne govori neumnosti!"

"No, pa naj bo, ženka! Gospa Freyovka ima prav. Visok je, črn z zlatimi zvezdami!" se je trgovečič vdal svoji prevzvesti ženi.

"Skoda, velika škoda," je zaklopotala spet čevljarka, "da je Grga Čokolin izginil iz mesta, ker bi znal tako dobro pripovedovati. To je bil glavica, kaj ne?"

"Da, da," je pritrdila kramarica, "pametna glavica. Toda kam je šel?"

"Bog naj ga reši hudega! Od tistega dne, ko je šel na Medvedgrad, ga ni videla živa duša," je čevljarka važno pripomnila. "To sam Bog ve. Ni čista zadeva, ni! Pravijo, da je na črnem kozlu odjedil na Klek. Sveti križ naj nas obvaruje!" se je starka prekrizala.

"Skoda, dobičina je bil. Kajne, dragi Andrija?"

"Da, dobičina!" je odvrnil kramar.

"Samo včasih se je preveč naluckal vina," je povedala čevljarka.

"O, tudi žganja, tudi žganja," je pridala kramarica.

"Da, žganja!" je kramar potrdil.

"Se zdaj mi je dolžan dva krajcarja, ta pijandura!"

"In z mušketirji je Grga kockal po vse noči," je rekla čevljarka.

"Od kod pa je imel denar?" je zanimalo kramarja.

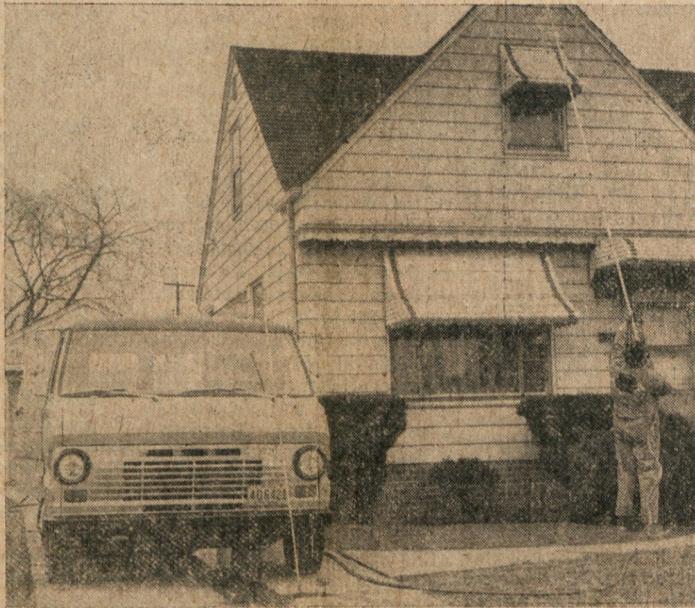
"Prav pravite, boter Andrija!" se je čevljarka raztogotila. "Od kod denar? Toda, da vam povem! Zlato je delal in vrag — pomagaj mi sveti Blaž! — in vrag mu je pomagal. Črnošolec je bil."

"A, da!" se je začudila kramarica.

"Hudiča je delal, pa ne zlata!" je zamrmral gospod Andrija in

Sears UMIVANJE ZUNANJOSTI HIŠ

Z ALUMINIJASTO ALI LESENO OBLOGO

Kličite katerokoli Searsovo Irgovino za BREZPLAČNO OCENITEV Nič krtačenja - Nič ribanja - Nič odrgnjenosti "Sears Jet Chemical Metod" ne bo poškodovala trave, cvetic ali nasadov.

SEARSOVI NAJBOLJSI MOCNI IN ODPORNI TRAJNI ALUMINIJASTI ŽLEBOVI.

PRIHRANITE \$45

pri povprečju 150 čv. inštalacije.

Reg. \$1.89 za lineal čv. \$1.59 za lineal čv.

Izdelani-inštalirani doma po Searsovih avtoriziranih prodajalcih.

- Brezšivna izdelava omogoča žlebovom nepropuščanje vode.
 - Akrilska dovršitev je vžgana na žlebove za večjo odpornost.
- V ceno je vključena odstranitev starih žlebov in odtočnih cevi.

OLEPSAJTE VAS STREŠNI NAPUŠE S HRAPAVIMI ALUMINIJASTIMI PANOJI. NAMEŠČENI

aluminijasti panoji

Searsovi nizka 1.39 instalacijska cena za kv. čv.

Z aluminijem prevlečeni strešni napuščki olepšajo izgled vašega doma, prihranijo periodično strganje in barvanje. Namestite jih preko kapnih robov za ličen izgled hiše.

VARCUJTE ENERGIJO

VARCUJTE DENAR

VPIHANA

IZOLACIJA

Vpihana izolacija bo pozimi dalj časa obdržala toploto v

vaši hiši, poleti pa bo hišo obdržala hladno. Preprečuje nastajanje ledu pod skodlami.

Vprašajte za Sears

Credit Plans

GREAT LAKES MALL 951-0055 or 255-6311	CARNEGIE 795-2233	WEST 110th 251-3100	MIDDLEBURG 845-2900	RANDALL PARK MALL 663-7200	RICHMOND MALL 449-2000	MIDWAY MALL 324-2411 or 233-7281
AKRON Rolling Acres 648-4111	AKRON Chapel Hill 633-0500	CANTON Belden Village Mall 404-3210	N. OLMSTED Great Northern Mall 734-7200	SHOREGATE 944-3400		

V blag spomin

TRETJE OBLETNICE ODKAR JE V GOSPODU PREMINULA NAŠA LJUBLJENA MATI, STARA MATI IN PRASTARA MATI

MARY URBAS

ki je preminula 24. marca 1974

Tri leti že Te zemlja krije v temnem grobu mirno spiš, srce Tvoje več ne bije, bolečin več ne trpiš.

Zalujoči:

Hči in Sinovi

Vnuki in Vnukinje

Cleveland, Ohio 24. marca 1977.

IZ POTREBE — Juanita Kreps, zvezna trgovinska tajnica, je dejala, da ženske hodijo v službo slično kot moške, ker jim je to potrebno za preživljanje. To je izjavila v zvezi s trditvami, da so sedanje velike brezposelnosti krive ženske ker v večno večjem številu prihajajo na delovni trg.

se gladil po trebuhu. "Slavni magistrat mu je dal razbiti štacuno. In kaj so našli? Tri zarjavele britve, dva lonca zajčje masti in staro steklenko. Zlata pa niti fیکا!"

"Toda Andrija, kaj si neumen?" se je Safranička raztogotila. "Ali nisi slišal, ko je gospa Freyovka rekla, da je bil črnošolec?"

"No, da, ženka, črnošolec."

"In lopov in goljuf je bil! Punctum!" je čevljarka končala. "Nekoliko žganja prosim. Ha, to greje! Hvala. Zima pa taka, da bi človeku skoraj nos odpadel. Zbogom, botra in boter! Da veš, se je obrnila med vratmi, "lopov je bil Grga. Kako je onečastil siroto Doro, to pošteno dekle! Toda mladi gospodek Gregorijanec — fina roba, kaj? Pa ti tako pusti dekle kakor prazno čašo. Ti moški, ti moški — živi grehi! — a me uboge revice!"

"Da, moški so živi grehi!" je Safranička pokimala.

"Živi grehi!" je tudi Safranič

potrdil in globoko vzdihnil. In čevljarka je odhitela po snegu, da si nabere po mestu še drugih novic.

Na ulici je naletela na dolgina Gjura Garuca, ki je stal sredi spoštovanih meščanov in živahne mladine ter neusmiljeno udarjal po bobnu. Freyovka se je ustavila, da bi slišala, kako je Garuc v imenu slavnega magistrata dajal vsem in vsakemu na znanje, da se bo jutri vršila svečana umestitev veleuglednega gospoda bana in je zato hudo prepovedano na ta dan metati z oken smeti ali pa zlivati umazano vodo na ulico, kakor je bila to v plemenitem mestu navada, ker bi se sicer lahko dragocena obleka gospodov velikašev poškodovala in pokvarila.

Napočil je peti dan meseca februarja 1578. leta. Po zagrebških ulicah je vrvela množica svetlega in visokega ter nizkega stanu. Jekale so puške, zvonovi in krsni zdravijo bolnike z dihalnega!

Vsa okna so bila natrpana z ljudmi. Ban že gre, že gre. Pri Kamnitih vratih je stala mestna gospoda, debeli Teletič, ki je držal pozlačene ključce, Andrija Šafranič, assessor, ki je držal zastavo s tremi stolpi, ljudje iz cehov, pred njimi pa cenovni poglavarji v plaščih in s palicami z zlatimi jabolki v rokah. Med njimi se je sprehal gospod Niko Kaptolović s kratko sabljico ob boku, kašljal je in na tihem ponavljal svoj slavnostni govor. V tem krogu je stal tudi cehovski mojster kovaškega ceha Blaž Štakor, poleg njega pa zamišljeni Ivan Jakopović, poslanec mesta Zagreba.

(Dalje prihodnjič)

Kisik vrača spomin

Ameriški strokovnjaki vračajo ostarelim ljudem spomin tako, da jim dovajajo kisik pod pritiskom. Zdravniki posade v komore, podobne tistim, v katerih kršni zdravijo bolnike z dihalnimi motnjami.

ONE FAIRLANE DRIVE JOLIET, IL. 60434

Since 1914...

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Sponsor of St. Clare House of Prayer

Družba sv. Družine

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Joseph L. Drasier
First Trust'ee	Joseph Sinkovec
Second Trust'ee	Frances Kimak
Third Trust'ee	Anthony Tomazic
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frank Toplak
Social Director	Nancy Osborne
Spiritual Director	Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

v vsaki slovenski hiši

• OGLASUJTE V / AMERIŠKI DOMOVINI /

• PRIPOROČAJTE / AMERIŠKO DOMOVINO /

• SPOROČAJTE / AMERIŠKI DOMOVINI / OSEBNE NOVICE

• DOPISUJTE V / AMERIŠKO DOMOVINO /

• SPOROČAJTE PRAVOCASNO SPREMEMBO NASLOVA

• PORAVNAJTE PRAVOCASNO NAROČNINO

Že po nekaj poskusih takega premorejo enake intelektualne sposobnosti kot v najboljših leceh, ki so zaradi starosti izgubili spomin, pohvalilo, da spet ki.